EHK
ELÄINTEN HYVINVOINTIKESKUS

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HE 286/2018 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 8 ja 16:n § ja metsästyslain muuttamisesta

Lausunnon antaja
Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Luonnonvarakeskus Luke
Satu Raussi ja Tiina Kauppinen, etunimi.sukunimi@luke.fi
Latokartanonkaari 9
00790 Helsinki

Eläinten hyvinvointikeskus (EHK) (www.elaintieto.fi) on kansallinen asiantuntijaverkosto, jonka tehtävänä on edistää eläinten hyvinvointia tutkitun tiedon avulla. Kiinnostuksen kohteenamme ovat kaikki eläimet - myös luonnonvaraiset - silloin, kun ne ovat kosketuksissa ihmisen kanssa. Metsästystä koskevat säännöt vaikuttavat monella tavoin luonnonvaraisten eläinten hyvinvointiin. Ihmisen kanssa tekemisiin joutuminen aiheuttaa stressiä luonnonvaraisille eläimille. Pyyntimenetelmät aiheuttavat saaliseläimille eriasteista hyvinvointihaittaa, ja metsästyksestä voi aiheutua hyvinvointihaittaa myös muille kuin metsästyksen kohteena oleville eläimille.

Eläimen hyvinvointi on eläinyksilön kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. Ihmisen jollekin eläinlajille määrittämä haitallinen vieraslaji- tai rauhoittamattoman lajin status ei muuta lajin eläinyksilöiden kykyä kokea ja tuntea.

Pidämme eläinten hyvinvoinnin kannalta huonona sitä, että hallituksen esityksessä 286/2018 vp metsästyslain muutoksesta haitalliset nisäkäsvieraslajit pesukarhu, piisami, rämemajava, supikoira ja minkki siirrettäisiin riistalajeista rauhoittamattomien myyrä-, rotta- ja hiirilajien kategoriaan. Ehdotetut säädösmuutokset aiheuttavat riskin näiden lajien yksilöiden hyvinvoinnin heikkenemiselle, kun myös metsästyskortittomat henkilöt voisivat pyydystää ja tappaa haitallisen vieraslajin yksilöitä. Sallituiksi pyyntimenetelmiksi ja -välineiksi tulisivat myrkyt ja elektroniset laitteet, joista voi aiheutua riski myös muiden kuin pyynnin kohteena olevien lajien yksilöiden hyvinvoinnin heikkenemiselle.

Haitallisen vieraslajin pyynti vain metsästyskortin suorittaneille

Suomen Riistakeskuksen lausunnossa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain ja metsästyslain muuttamisesta

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

(8.11.2018) todetaan, että nisäkkäisiin ja lintuihin liittyvissä toimenpiteissä käytettävät menetelmät vaativat lähes poikkeuksetta metsästyksen asiantuntemusta.

Olemme huolissamme siitä, että haitallisten vieraseläinlajien yksilöiden pyynti tulisi mahdolliseksi metsästyskortittomille maanomistajille. Riskinä on, että pyydettävälle eläimelle aiheutetaan tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Metsästyskortin suorittamiseen kuuluu eläinten lajintunnistus ja lopetusmenetelmien tuntemus. Myös haitallisten vieraseläinlajien pyynnissä tulisi vaatia metsästyskortin suorittamista.

Myrkyillä tai elektronisilla laitteilla pyyntiä ei tulisi sallia

Metsästyslain pykälässä 33 kohdissa 2-3 luetellut kielletyt pyyntivälineet ja -menetelmät, myrkyt ja myrkytetyt tai tainnuttavaa ainetta sisältävät syötit sekä tainnuttavat ja tappavat elektroniset laitteet ja sähkölaitteet, tulisivat ehdotuksen mukaan sallituiksi menetelmiksi haitallisten vieraslajinisäkkäiden pyynnissä, kun lajit luokiteltaisiin rauhoittamattomiin eläimiin. Emme kannata kyseisten välineiden tai menetelmien sallimista haitallisten vieraslajien yksilöiden pyynnissä, koska niillä voidaan aiheuttaa tarpeetonta kipua ja kärsimystä paitsi pyydettäväksi tarkoitetuille, myös muille eläimille.

Ilmoitusvelvollisuus haitallisten vieraslajien pyydetyistä yksilöistä

Pyydettyjen riistaeläinlajien yksilömäärien lisäksi on tärkeää tietää haitallisten vieraseläinlajien pyydettyjen yksilöiden määrät. Tuemme Suomen Riistakeskuksen lausuntoa (8.11.2018) siitä, että myös haitallisen vieraseläinlajin yksilön pyynnistä tulee tehdä saalisilmoitus.

Pesintäaikainen rauhoitus tulisi säilyttää myös haitallisilla vieraslajeilla

Metsästyslaissa annetaan mahdollisuus säätää asetuksella riistaeläinten rauhoitusajoista. Supikoira-, pesukarhu-, rämemajava- ja minkkinaaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, onkin nyt metsästysasetuksen nojalla rauhoitettu touko-, kesä- ja heinäkuun ajan. Mikäli lajit muutetaan rauhoittamattomiksi, poistuu mahdollisuus niin kutsuttuun pesintäaikaiseen rauhoitukseen. Poikasten emon tappaminen aiheuttaa poikasille tarpeetonta kärsimystä ja voi esimerkiksi johtaa poikasten nääntymiseen.

Esityksessä myös poistettaisiin mahdollisuus piisamin pesän rauhoittamiseksi. Pesän rauhoitus on syytä pitää edelleen mahdollisena myös piisamille, sillä pesän tuhoaminen voi aiheuttaa kärsimystä poikasille.

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

EHK
ELÄINTEN HYVINVOINTIKESKUS

Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 16 §:n muutoksesta puuttuu asetuksenantovaltuus vieraslajeihin kuuluvien eläinten hyvinvoinnin suojelemiseksi

Pidämme puutteena sitä, että vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 16 §:n pyydystämis- ja tappomenetelmiä koskeva asetuksenantovaltuus ei mahdollista menetelmien rajoittamista itse vieraslajeihin kuuluvien eläinten hyvinvoinnin suojelemiseksi. Asetuksenantovaltuus koskee esityksen mukaan ainoastaan muita kuin pyydystämisen ja tappamisen kohteena olevia lajeja. Pykälään tuleekin lisätä asetuksenantovaltuus myös vieraslajeihin kuuluvien eläinten hyvinvoinnin suojelemiseksi.

Helsingissä 28.1.2019

Eläinten hyvinvointikeskus EHK
Satu Raussi ja Tiina Kauppinen

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi